

Slaat het optimisme van beleggers aan?

Auteur(s):

Verschenen in:

ESB, 88e jaargang, nr. 4410, pagina 383, 8 augustus 2003

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

Vorig jaar ging de geringe economische groei in ons land gepaard met een gebrek aan vertrouwen op een breed front. Naast een vertrouwenscrisis in de politiek, daalde ook het vertrouwen bij ondernemers, consumenten en beleggers. In het tweede kwartaal hebben beleggers weer wat aan optimisme en vertrouwen gewonnen. De afgelopen twintig jaar laat het rendement op aandelen per jaar globaal hetzelfde verloop zien als de economische groeicijfers, waarbij als vuistregel wordt aangenomen dat de aandelenkoersen zes à negen maanden voorlopen. In het tweede kwartaal bedraagt het rendement op Nederlandse aandelen volgens de cbs-herbeleggingsindex ruim zeventien procent. Sinds de sluipende neergang van de beurs in 2000 inzette, is het totale rendement op aandelen niet zo hoog geweest.

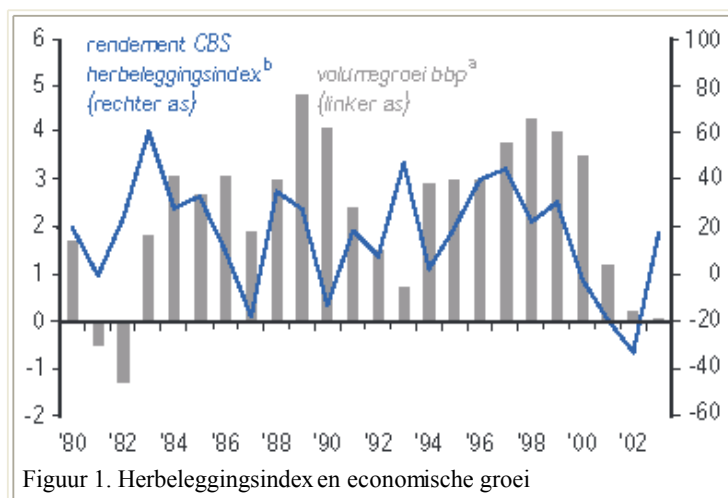
Stemming ondernemers negatief...

Het vertrouwen van ondernemers en consumenten geeft een indicatie over de toekomstige ontwikkeling van de economie. Zo geeft het producentenvertrouwen in de industrie een aardig beeld van de toekomstige productieontwikkeling in deze bedrijfstak. Dat is van belang omdat het Centraal Planbureau verwacht dat een herstel van de Nederlandse economie zal beginnen met een verbetering van de uitvoer van industriële goederen. In het tijdvak begin 2001 tot eind 2002 daalde het vertrouwen van de industriële ondernemers met twaalf punten. In 2001 zakte de trendmatige productiegroei per maand terug van vijf naar nul procent en in 2002 kromp de bedrijvigheid met maximaal drie procent. Dit jaar schommelt het producentenvertrouwen rond een niveau van -7 en ligt het productievolume in de eerste vijf maanden van dit jaar nog ruim twee procent onder het niveau van een jaar eerder. Een herstel in de industrie is nog niet uit het producentenvertrouwen af te lezen.

...ook consumenten blijven somber

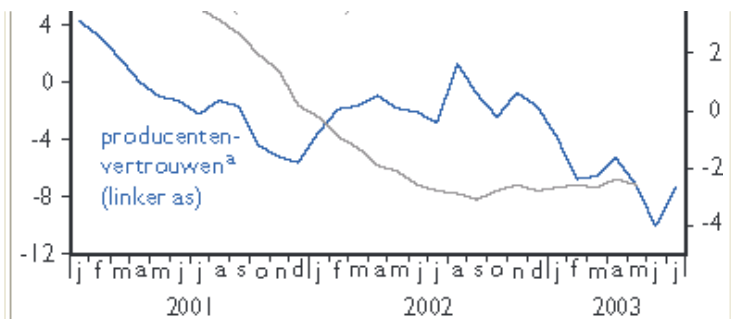
Vanaf januari tot en met juli dit jaar ligt de seizoengecorrigeerde waarde van het consumentenvertrouwen tussen de -35 en de -40. Een lager vertrouwen heeft in het algemeen een dempend effect op de consumptie van huishoudens. Met name de jaarmutatie van de koopbereidheid uit het consumentenvertrouwen loopt drie à vier kwartalen vóór op de volumegroei van de consumptie door huishoudens. Wel hebben na maart dit jaar de consumenten een minder negatief oordeel over het economisch klimaat voor de komende twaalf maanden. Deze verbetering van hun oordeel is echter in juli weer omgeslagen in een verslechtering.

[figuur 1](#)

[figuur 2](#)

Figuur 2. Producentenvertrouwen en productievolumen industrie
 a. Saldo van het percentage positieve en negatieve antwoorden.
 b. Procentuele mutatie voortschrijdend twaalfmaands gemiddelde.